

Afdeling bestuursrechtspraak
van de Raad van State
Zaaknummer: 201709786/1/A1
Zitting 18 juli 2018 om 10.00 uur

PLEITNOTITIES mr. B.N. Kloostra,
gemachtigde van Stichting Laka

inzake: afvalplan Petten – goedkeuring RWMP

- in de WSF bevinden zich allerlei soorten radioactief afval, dat inmiddels gesorteerd wordt op hoog- en laagradioactief en of het alfa-houdend is of niet;
- feit is dat er veel soorten afval door elkaar zijn geraakt en de administratie niet op orde was. Het afval wordt onder het RWMP en het eerdere RAP uitgezocht en gesorteerd¹. Maar het blijft ook na selectie veel soorten afval door elkaar: bijvoorbeeld kort en lang levend hoogradioactief afval;
- het goedkeuringsbesluit werd gebaseerd op de Kew-vergunning uit 2012. Inmiddels is er een nieuwe vergunning van 2018.
- Voor het omvangrijke afvalplan is nooit een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd.
- Ook zijn de vergunningen uit 2012 en 2018 niet onderworpen aan een milieueffectrapportage of -beoordeling;
- Op die besluiten zijn de afdeling 3.4 van de Awb en één of meer artikelen van afdeling 13.2 van de Wm op van toepassing (wijziging in de opslag van radioactief afval, en om nieuwe installaties in de inrichting voor het sorteren en verpakken van afval; D 23.1 en D 23.2 van het Besluit mer).
- Het afvalplan RWMP is enorm. En vergt niet alleen miljoenen publiek geld, maar ook vele jaren voor de uitvoering. Het omvat ook activiteiten waarvoor nog vergunningen dienen te worden verleend en milieueffectrapporten dienen te worden opgesteld.

“De volgende certificaten vergunningen en vergunningswijzigingen zijn (nog) nodig”

¹ In totaal omvat dit op dit moment 1647 vaten uit het Radioactief Afval Project (RAP) en 101 splijtstofhoudende vaten. Van de 1647 vaten die nog in Petten liggen zijn er 176 toe te rekenen aan commerciële activiteiten en 161 aan opdrachten voor de EU. De overige 1310 zijn ontstaan door onderzoek (...) en dit geldt ook voor de 101 splijtstofhoudende vaatjes. Ook enkele andere (kleinere) afvalstromen zijn nog steeds in Petten, zoals grote delen van onder andere het oude reactorvat van de HFR, bestraald splijtstof en bestraalde splijtstofpennen, onbestraalde splijtstof, natriumhoudend afval, beryllium, cesium houdend afval en plutonium potten en tritium filters. Onderzoeksrapport in opdracht van de regering: ‘Het Radioactive Waste Management Programme (RWMP) doorgezicht’ 22 maart 2018, p. 13, Bijlage bij Kamerstukken II, 2017–2018, 25 422, nr. 220

(RWMP, p. 38 en 39):

4.5.1 Vereiste certificaten en vergunningen/vergunningswijzigingen

De volgende certificaten, vergunningen en vergunningswijzigingen zijn (nog) nodig:

1. Wijziging Kew-vergunning in verband met afvoer radioactief afval.
Deze vergunning is verstrekt op 29 juni 2015.
2. Bouwvergunning gebouw [REDACTED]
Op 9 oktober 2015 is deze omgevingsvergunning verstrekt voor het verdiepen van de betonbak. Echter, mocht NRG doen besluiten dat het beladen van [REDACTED] transportcontainers middels een rollerbaan, kraan en mogelijke afdak aan de buitenzijde van gebouw [REDACTED] gaat plaatsvinden, dan dient hiervoor een nieuwe omgevingsvergunning te worden aangevraagd.
3. Certificering [REDACTED] transportcontainers
De Type B certificering loopt naar verwachting tot en met Q2-2017. IP-2 certificering zal naar verwachting gelijktijdig afgerond worden. Echter, afgelopen week is er akkoord verstrekt voor het certificeren van de containers ook naar IP-1 en IP-3 certificering volgt in Q3/Q4 2017.
4. Certificering [REDACTED] containers
De [REDACTED] containers moeten IP-2 gecertificeerd worden. De verwachting is dat dit Q2-2017 afgerond wordt.
5. Certificering [REDACTED] containers
De [REDACTED] containers moeten gekeurd en gecertificeerd worden. Dit kan nadat het Canister ontwerp definitief is.
6. Certificering [REDACTED] containers en [REDACTED] bussen
7. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Het verkrijgen van internationale transportvergunningen moet in 2019 gereed zijn.
De overdracht/overbrengvergunning wordt naar verwachting in 2019 verkregen.
8. Opstellen van een milieueffectrapport (MER) (RAP Alfa).

4.5.4 Voldoen aan acceptatiecriteria van ANVS

Conform de geldende Management of Change procedure van NRG zal de Kew-vergunning moeten worden gewijzigd (inclusief MER) en zal voor de alfacel het voorstel tot wijziging van de installatie (het Wijzigingsvoorstel "RAP-Alfacel") voor een Verklaring van Geen Bezwaar (VGB) aan ANVS ter goedkeuring worden voorgelegd. Tevens zullen aanpassingen in het [REDACTED] gebouw (gebouw [REDACTED]), het ontwerp en de bouw van zowel de WTU en de WRU licht beoordeeld dienen te worden door de ANVS, in het kader van de nu vigerende Kew-vergunning.

- kortom; het goedgekeurde RWMP omvat activiteiten en wijzigingen die op zichzelf beschouwd al mer-plichting zijn, maar het besluit tot goedkeuring van het overkoepelende plan zou niet mer-plichtig zijn? Naar het oordeel van Laka gold en geldt een mer-plicht en dient zo spoedig mogelijk alsnog een milieueffectbeoordeling

te worden uitgevoerd. Waarin duidelijk wordt wat de opties en alternatieven zijn en waaruit blijkt hoe kosten en milieubescherming zich verhouden.

- het opknippen van één project in stukjes, zodat ook de milieueffecten in stukjes aan bod komen is niet toegestaan (AbRS 10 oktober 2007, zaaknummer 200606568/1 vliegveld Lelystad).
- bovendien, het lijkt erop dat bij het verlenen van de vergunningen uit 2012 en 2018 ook al een mer had moeten worden opgesteld. Deze dient dus alsnog te worden uitgevoerd, zie HvJ in een recent arrest waarin de rechtspraak over luchthaven Brussel uit 2011 werd bevestigd:

44. Zoals de advocaat-generaal in de punten 42 tot en met 44 van haar conclusie heeft opgemerkt, verzet richtlijn 85/337 zich reeds op zichzelf tegen een dergelijke bepaling, al was het maar omdat een dergelijke bepaling als rechtsgevolg heeft dat de bevoegde autoriteiten worden ontslaan van hun verplichting om ermee rekening te houden dat een project in de zin van deze richtlijn werd gerealiseerd zonder dat de milieueffecten ervan zijn beoordeeld, en om erover te waken dat een dergelijke beoordeling wordt uitgevoerd indien voor de materiële werken of ingrepen die verbonden zijn aan dit project een latere vergunning nodig zou zijn (zie in deze zin arrest van 17 maart 2011, Brussels Hoofdstedelijk Gewest e.a., C-275/09, EU:C:2011:154, punt 37).

49. Bijgevolg dient op de prejudiciële vraag te worden geantwoord dat artikel 1, lid 5, van richtlijn 85/337 aldus moet worden uitgelegd dat een project als bedoeld in een wettelijke bepaling als die in het hoofdgeding, op grond waarvan een project waarover in strijd met de milieueffectbeoordelingsverplichting een besluit is genomen waarvoor de termijn tot het instellen van een beroep tot nietigverklaring is verstreken, moet worden geacht rechtmatig te zijn vergund, niet van de werkingssfeer van deze richtlijn is uitgesloten. Het Unierecht verzet zich tegen een dergelijke wettelijke bepaling voor zover die bepaalt dat een voorafgaandelijke milieueffectbeoordeling moet worden geacht te zijn uitgevoerd voor een dergelijk project. (Stadt Wiener Neustadt, 17 november 2016, zaak C-348/15).

Afronding;

1. het plan is op zichzelf beschouwd mer-plichtig door alle mer-plichtige en mer-beoordelingsplichtige besluitvorming die daarvan deel uitmaakt
2. een mer had dienen te worden uitgevoerd inzake de vergunningen van 2012 en 2018 en dat is ten onrechte niet gebeurd. Dit dient in ieder geval in het kader van het voorliggende besluit alsnog te gebeuren.

Conclusie

Laka verzoekt het bestreden besluit te vernietigen.